

سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى

دۆستى ژىنگە

مارس ۲۰۲۴

سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G)، لەپال پالپىشكىردىنى پروژە و كۆمپانىيا بچووك و مامناوئەندەكان لە فراوانكىردن و رەخساندىنى ھەلى كاردا - بەشدارى لە كەمكىردنەوى كارىگەرىيەكان و خۆگونجاندن لەگەل گۆرانى كەشووھوادا دەكات، بەتايبەتى لەرژىگە پالپىشكىردىنى پروژە و كار و كۆمپانىيا بچووك و مامناوئەندەكان كە بەرھەموو خزمەتگوزارى دۆستى ژىنگە بەرھەمداھىنن و پىشكەشكەندەكان يان پروژەسو كارەكانيان بەشئوھەيكە ئەگۆرن كە دۆستى ژىنگەيىت.

دەستپىك

تاقىكىردنەوى دەستپىكى پروژەكە لە پارىژگانى دىالە، سلىمانى و بەغدا بوو كە تىايدا ۱۶ كار و پروژە و بزنس ھاوكارى ماددىكران. ئەمەش بەزورى ئەو كار و بزنس و پروژانى گرتبووھۆ كە لە زنجىرە بەھالى ووزەى خۇربوون، بە داينكىردن، فرۇشتن، دانان، وچاككىردنەوى، وە بەرھەمھىنانى بۆكسە كارەبايەكان كە بۆ سەرچاھەى ووزەى خۇر بەكاردين . ھەرھەھە پروژەكانى دووبارە بەكارھىنانەوى/رىساپكىلىنگى پلاستىك و ماددەكانى دىكەى وەك تايە، كۆكىردنەوى، جياكىردنەوى، پاككىردنەوى، ووردكىردن و ھارىنى لە يەكەمىن وەرگىرەكانى ھاوكارى ماددى سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) بوون. ھەرھەھە بەرھەمھىنانى بۇرى، شوپىنى ھەلگرتنى سەوزە و ميوە، راخەرى پلاستىكى، لە كەرسەتى دووبارە بەكارھاتوو . پروژەكانى دىكە كە ھاوكارى ماددى سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى دۆستى ژىنگە يان وەرگرت ؛ پاسف ھاوس (خانوو كە پىووستى بە ووزەى كەمە) يان بنىادنانى بىناى دۆستى ژىنگە، بەرھەمھىنانى ماددە شىكەرە و ھەلئەشئەرەوى سروسىيەكانى نىو خاك، بەرھەمھىنانى خۇراكى سروسىتى وەك زەيتى زەيتوون، خەل، شىرەمەنى.

ھەلسەنگاندنى بازار

ھەلسەنگاندنى بازار لە پارىژگانى جىبايىكانى عىراق ئەنجامدرا بۆ دەستپىشانكىردنى كەلكارىيەتى و شىاوى سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) لە چوارچىوھى شىواوزى سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى (EDF). لەگەل ئەوھەشدا پىووستىبوو چەند پىداچوونەوىيەكى سەرەكى بە پرۆسەى پىدانى ھاوكارىيە داراييەكە و چۆنيەتى چاودىرىكىردنى بكرىت تا بەشئوھەيكە باش بزىرپىت كە ئايا ئەو كار و بزنس و كۆمپانىيا بچووك و مامناوئەندە

سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى (EDF) ى رىكخراوى نىودەولتەتى كۆچ (IOM) پروگرامىكى تازەگەرانیە و پالپىشكى كاروكاسبى بژىوى ژيان دەكات لەسەر ئاستى كۆمەلگە، ئەمەش لەرژىگەى وەگەر خستەنەوى كەرتى تايبەت و گەشەپىدانى ئابورى لەرژىگەى بەئامانگىرتنى پروژە و كار و بزنسە بچووك و مامناوئەندەكان (SMEs) لە عىراق دا.

بۆ خۆگونجاندن لەگەل گۆرانى بەرھەوامى بازار و بەمەبەستى داينكىردنى پىداويستىيە دىبارىكاراھەكانى كەرتەكان و كار و بزنس و پروژەكان، سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى (EDF) فراوانكرا بۆئەوى بەچەند شىوھەيكە جىباى خۆى بگونجىنپت، دىبارترىنيشيان سندوقى گەشەپىدانى پروژە كلتوروىيەكان (EDF-C)، سندوقى گەشەپىدانى پروژە كشتوكالىيەكان (EDF-A)، سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى ئافرەتان (EDF-W)، سندوقى گەشەپىدانى پروژە تازەگەرىيەكان (EDF-I)، سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى نۆزەكىردنەوى (EDF-T) و سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) كە ئەمەى كۆتايى دواھەمىن خۆگونجاندنى سندوقەكەيە.

پىشنىە «پاشخان»

عىراق رووبەرووى كۆمەلگەى ئالنگارى دەبىتەوى لە كەرتى تايبەتدا، لەوانەش نەبوونى سىياسەتىكى پىشەسازى پالپىشكىر، سنووردارىبوونى دەستراگەيشتن بە خزمەتگوزارىيە دارايى و ناداراييەكان كە لە ئەنجامدا دەبىتەھۆى لاوازبوونى كەرتى تايبەت، كە ئىستا پەكانگىرە لەگەل گۆرانى كەشووھوا و زىاتربوونى رەوتى ئاوارەبوون بەھۆى وشكەسالىيەوى، كە سنووردارى دەستراگەيشتن بە ئىش و كار خراپتر دەكات. تا مانگى حوزەيرانى سالى ۲۰۲۳، رىكخراوى نىودەولتەتى كۆچ وادەخەملنىپت كە نزىكەى ۸۳،۵۲۰ كەس بەھۆكارەكانى كەشووھوا و ژىنگەيىھەوى لە سەرانسەرى ۱۰ پارىژگانى عىراق دا ئاوارە بوون.

سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) لەسەر ئەو وانانە بوونىت نراوھە كە لە سندوقى گەشەپىدانى پروژە كشتوكالىيەكان (EDF-a) دەستكەوتوون، وەك ژىرخانى سىستەمى ئاودىرى بچووك كە ھىشتا لە عىراقدا باو نىيە، ھەرھەھە ئەو وانانەكى لە سندوقى گەشەپىدانى پروژەكانى ووزەى نۆبووھەوى (EDF-r) فىرىبوون، وەك دەرھەتەكان بۆ ھاندان و بەكارھىنانى تەكنەلۆژىيەى ووزەى نۆبووھەوى.

سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) پىرۇسەبەكى فىزىكارى دەپت، لەبەرئەھەمى لە ھەر قۇناغىك دا ئەو خاۋەنكارانە فىردەپن كە پىۋىستىيان بە شىۋاز و مۇدلىپكى دىكە دەپت كە زىاتىر دۆستى ژىنگەبە.

بەرەچاۋىردى تازەبى و لەبەرچاۋىرتى ئەھەمى كە زۆرەبى ئەو كار و بىزسانەنى كە لە كەرتى سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) دا كاردەكەن ھى گەنجان، ھاۋكات لەگەل ئەھەمى كە ئەھەمى داھاتوو گەنچن و چاۋەروانى ھۆشياربەكى زىاتىر يان بۇ ژىنگە لىدەكرىت، سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) ھاۋكاتى ماددى دەبەخشىپتە دانان و دەستىپىردى ئەھەمى و بىزسانەنى كە بەرھەم و خىزمەتگوزار بەكانىيان كاربىگەرى باشىيان بۇ ژىنگە ھەبە و بە دۆستى ژىنگە دەناسرىن، يان بەو كار و بىزسانەنى كە تۈنابان ھەبە بەشپىۋەمى دۆستى ژىنگە كاربىكەن.

وانە كان و فراوان كردن

سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) فراوان كراۋە بۇ چەند پارىزگاكاپەكى دىكە، ئەۋانپىش كەركوك، ھەۋلىر، دھۆك و نەپەۋا، بە لەخۇگرتى ھەردوو سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) ۋە سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى ۋەزى نوپىۋو ھە (EDF-r) تاكو ئىستا ۳۹ كارو بىزىس لە ۱۰ پارىزگاكا ھاۋكاتى كراۋن، كە چەند ۋانەبەك لەم چالاكانەنى پىشۋەۋە فىر بۈيۈن، لە دىارتىر يان و گرىنگرىنپىشيان ئەمانەن:

پىشكەشكاران داۋامى پرە پارەبەكى زىاتىر دەكەن كە دەبەھۆمى ئەھەمى كە تىچۋو ھەندىك لە ھەلى كارى رەخساۋ بەرزىت، بەتابەت بەھۆمى ئەھەمى كە تەكنەلۇژىي پىشكەۋتوو تىچۋو ۋرە (بەلام دواتر ئەم تىچۋنە دەبىتەھۆمى دروستكردى ھەلى كارى باش و بەردەۋام بۇ كارمەندى شارەزا).

بەرھەمى پلاستىكى كە تەنھا بۇ يەكجار بەكاردېت ئەگەرچى لە پلاستىكى دووبارە بەكارھاتوش بەرھەمىنراپىت، ناكەۋنە چۈرچىۋەمى سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە، لەبەرئەھەمى ئەم بەرھەمانە كەمتر دۆستى ژىنگە، بە بەراۋرد بەو بەرھەمانەنى كە تەمەنى بەكارھىنانىان درىژتەرە.

مۇلىدەكانى بەرھەمىنراپىت كارەبا ناكەۋنە چۈرچىۋەمى سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (بەلام لەبەر ئەھەمى بەرھەمىنراپىت ۋەزە لەرژىگە ۋەزەمى خۇرەۋە بۇ پىرۇۋەكانى پىۋىستى نىرخى زۆر گرانە)، بۇبە دەكرىت لەھەندىك بارودۇخى تابەت دا رىنگە بدرىت پىرۇگراممى ئەم سندوقە بىانگرتەۋە.

كرىنى ئامىزى كۆن و بەكارھىنراۋ كە ۋەزەمى زىاتىر ئەۋىت و كەمتر دەتوانىت دۆستى ژىنگە بىت، لە ھەندىك باردا كەمتر شىاۋن بۇ ھاۋكاتىركىن لەچۈرچىۋەمى ئەم پىرۇۋەبەدا.

دەتۈن زىاتىر پرە بە پىرۇسە و چالاكى دۆستى ژىنگە بەدەن لە ئىش و كارەكانىيان دا، ئەو بىزسانەنى كە لەقۇناغى دەستىپىكى ئەم سندوقە ھاۋكاتى ماددىكاران، زۆرەبى كارەكانىيان دۆستى ژىنگەبە. رەنگە ئەم كار و بىزسانە لە كەرتە ستانداردەكان دا كار بىكەن و كار و بەرھەم و خىزمەتگوزار بىبەكانىيان لە كەرت و بوارەكانى خۇيان دا بىت، بەلام لەگەل ئەھەمى دا دۆستى ژىنگە بىن، لەبەرئە شىۋازى ئىشكرىدەنى كە ھەلىيان بىزاردوۋە. بۇبە سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) ئامىنچىشەمى كە پالپىشتى ئەو كار و بىزسانە بىكات كە چالاكىەكانىيان گۇرپوۋە يان ئەگۇرن بە شپوۋەبەك كە دۆستى ژىنگەبىت، بانگەۋازە نوپىبەكان بۇ داۋاكارى پىشكەشكرىدەن كە لە سالى ۲۰۲۴ ھەستىپەكات ئەو جۇرە كارانەش دەگرىتەۋە. سىستەمى نوپى بەرپوۋەبىردى زانىيارى (IMS) كە لە ئىستادا پرەمى پىدراۋە ھەلسەنگاندن بۇ تۈنابان گۇرانكارى كار و بىزسانە دەكات لە بۈنابان بە دۆستى ژىنگە. ئەمەش لەرژىگە تۇماركرىدەن ھەلسەنگاندنى ئەو كار و بىزىس و كۆمپانىيانە بەپىنى بىنەما سەرەكىبەكانى بون بە دۆستى ژىنگە، لەنپوۋىشيان دا:

-  دووبارە بەكارھىنانەۋە، دووبارە بەرھەمىنراپىت، كەمكرىدەنى پىشۋەۋەمى پاشماۋە
-  كەمكرىدەنى پىشۋەۋەمى بەكارھىنانى ۋەزە و ئاۋ.
-  رىزىكرىدەن لە پىسپوۋن (بۇ نەموۋنە، لەرژىگە بەكارھىنانى ئەو كەرسەتە و ئامىرانەنى كە دوۋكەل و دەدرانى گازىيان كەمە، ئەۋانەنى تۈنابان كاركرىدەن بەرۋەمى پىۋىستى بە ۋەزەمى زۆر نىبە، و بەكارھىنانى ئەو كەرسەتە و ماددانەنى كە شىدەبەنەۋە).
-  كرىنى بەرھەم و كەرسەتە خۇجىپى ئەۋانەنى كە دۆستى ژىنگە و ھەنگاۋاننى زىاتىر بەرە و ئەو داىبىكەرانەنى كە كالا و خىزمەتگوزارى و بەرھەمەكانىيان دۆستى ژىنگەن.
-  دا بەشكرىدەن بەرھەم و خىزمەتگوزارى و گەباندن بەشپوۋەبەكى دۆستى ژىنگەبى (بۇ نەموۋنە، بەكارھىنانى پاكچىنك و پىچانەۋەمى دۆستى ژىنگەبى يان گۈاستەۋە بەشپوۋەبەكى دۆستى ژىنگەبى)

ئەم پىۋەر و بىنەمايانەنى دۆستى ژىنگە لەرژىگە قۇناغە جىباجىيانكى سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانەۋە زىاتىر دىنپىنى لىدەكرىتەۋە، ھەر لە قۇناغى دەرىپىنى ئارەزوۋ لە سەرەتا دا تا دەگاتە دۋابەمىن قۇناغەكانى دوۋپاتكرىدەنەۋە و پىشتراستكرىدەنەۋە دىنپاۋنەۋە لە ئەنجامدانى كارەكان، كە تىپاندا پىشكىن بۇ بەئەنجامگەباندنى چالاكىەكانى ئەو كار و بىزىس و كۆمپانىيانە دەكرىت بۇ دىنپاۋنەۋە لەھەمى كە دۆستى ژىنگەن. بەلەبەرچاۋىرتى ئالۇزى ئەم بوارە و ئەگەرى ھەبۈۋى ھەندىك خاۋەنكارى تازە كە ھىچ ئەزموۋنىكى پىشۋوۋىان نىبە بۇ گرتەبەرى رىچكەمى دۆستى ژىنگە، بۇبەش

ئەم بار كۆدە سكان بىكە و زىاتىر لەبارەمى ئەم سندوقەۋە بزانە!



بەھەمىستى بەھىزكرىدنى ئىش و كارەكانى ئەو كار و بىزسانەنى كە دۆستى ژىنگە لە عىراق، رىكخراۋى IOM لەرژىگە پىرۇگراممى سندوقى گەشەپىدانی پىرۇۋەكانى دۆستى ژىنگە (EDF-G) ھەۋەمى ھاۋكاتى ئومىدى كىد كە بوە ھۆمى دانانى گەۋرەترىن سىستەمى ۋەزەمى خۇر/ۋەزەمى پاك لە عىراقدا.

دەستکەوتە سەرەکییەکانی پرۆگرامی

سندوقی گەشەپێدانی پرۆژەکانی دۆستی ژینگە (EDF - g)
لەنێویشیدا پرۆژەکانی وزەیی نوێیووگە (EDF - r)

رووماڵ و گرتنەخۆی پرۆگرامەکه

ژمارەیی ئەو کار و بزێسانەیی که لەلایەن ئەم پرۆگرامەوه
هاوکاریی ماددی کران بەپێی پارێزگا



دەستکەوتەکانی سندوقی گەشەپێدانی پرۆژەکانی دۆستی ژینگە

تا ئەمڕۆ

کۆیی بریی
هاوکاریی
پەسەندکراو



دۆلاری ئەمریکی ٩٤٤,٨٧٩

کۆیی بریی پارەیی
هاوبەشیی پیکراو
خاوەنکارەگان



دۆلاری ئەمریکی ٨٣٧,٦٩٨

هەلی کاری
رەخسێندراو
ئۆی



٢٠٢

پاڵپشتیکردنی ئەو
هەلی کارانەیی که
هەبوون



٢٦٩

ژمارەیی کارو
بزێسانی هاوکاریی
کراو



٣٩



"تاماڤجیکێ دوورتری ئێمه ئەوهیه که
شارهکان سروشتیانەتر دیزاین بکهینهوه،
ههروهها بۆ زیاتر رۆچوون و گرتنێدان
بە کەرتی کشتوکال بە سیستمێکی
پێشکەوتوو ئاودێری بۆ پاراستن و
بەفیرۆنەدانی ئاو. بۆ ئەم مەبەستەش،
سیستمەکانی دۆستی ژینگە زۆر گرتن و
بێویستن بۆ بەردەوامبوونی پلانیانمان"

دانا کەمال



edf g
دۆستی ژینگە

چارەسەرەکانی کۆمپانیای Greenscape: بونیادنانی
خۆراگری لەبەرانبەر گۆرانەیی کەش و ههوا

دانا کەمال خاوەنکارێکی گەنجی عێراقییه و خاوەنی کۆمپانیای گرین سکەپیه.
کۆمپانیایهک که چارهسەری کوالیتهی بهرز و نرخ گونجاو بۆ پرۆژەکانی
نیشتهجێبوون و بۆ پرۆژە شارستانییه بازارگانییهکان داڕێژدەکات له ههرێمی
کوردستانی عێراق. دانا لهسالی ٢٠١٣ ئەم کۆمپانیایه لهگهڵ کۆمهڵێک
ئهندازیاری شارەزا و داھێنەر و خواست بهرز دامەزراند، بهو ئومێدهی بتوانن
یارمهتی کرپاران بهن و ئەزموونیکی نمونەیی پێشان بهن.



داواكارى پيشكەش بىكە:

يان ھەر لى
مۇبايلەكەتمە ۋە كىيو
ئاز كۆدە سىكان بىكە و
داواكارى پيشكەش بىكە



بۇ داوا پيشكەش كىردن بە سىندوقى
گەشە پىدائى پروژەكان بە ئۇنلاين،
سەردانى وئىسايتى سىندوقەكە بىكە

edf.iom.int